

دوره مقدماتی: آشنایی با هوش مصنوعی

استاد مدعو: سرکار خانم زهرا مهدوی فخر

مخاطبین: طلاب و اساتید

معاونت پژوهش مدرسه علمیه حضرت خدیجه (سلام الله علیها) بندرماهشهر اقدام به برگزاری دوره مقدماتی با موضوع «آشنایی با هوش مصنوعی» با حضور سرکار خانم زهرا مهدوی فخر ویژه طلاب و اساتید به صورت مجازی در برنامه قرار روزهای یکشنبه مورخ ۱۵ مهر و سه شنبه ۱۷ مهر ماه ۱۴۰۳، نمود.

خانم مهدوی فخر ضمن عرض تسلیت به مناسبت شهادت شهید سید حسن نصرالله و شهید عباس نیلفروشان، بیان کرد: نگاه امروز بشرین نسبت به هوش مصنوعی یک نگاه ابزاری است جهت تولید محتوا، تولید عکس، ویدئو، کارهای تحقیقاتی و پژوهشی و غیره است. اما آن چیزی که حائز اهمیت است به طوریکه رسالت حوزه های علمیه را نیز دربرمی گیرد شناخت و آگاهی و آشنایی با هوش مصنوعی و نحوه استفاده از آن است تا بتوانیم هم خودمان و هم دیگران نیز جهت استفاده بهینه و درست از آن کمک کرده باشیم. هوش مصنوعی رویکردهای مختلفی دارد اما در اینجا به دو نوع رویکرد می توان اشاره کرد؛ رویکرد تحلیلی و تبیینی یا تمدنی و دیگری رویکرد فنی ابزاری که هر کدام از اینها مفهوم خاصی دارند. رویکرد فنی ابزاری یعنی اینکه انسان از هوش مصنوعی در فعالیتهای مختلف جهت تأمین و برطرف کردن نیازهای خود به سوی آن رفته و تنها نگاه بهره مندی و استفاده از آن را دارد. رویکرد تحلیلی و تبیینی یعنی یکسری از مبانی های نظری، فلسفی و تمدنی که می توان براساس آن مشخص کرد که هوش مصنوعی چه مزایایی و چه خطرات و آسیبهایی دارد. بنابراین ما طلاب و حوزه های علمیه در استفاده صحیح از هوش مصنوعی، آگاهی و شناخت از آن و همچنین ساخت هوش مصنوعی باید قدمی برداریم و بتوانیم فرهنگ علوم اسلامی و انسانی را از این طریق به جهانیان انتقال دهیم همانطور که غرب در انتقال فرهنگ و اندیشه های خود پیش گام است.

ایشان در ادامه به تعریف هوش مصنوعی پرداخت و گفت: هوش مصنوعی (Artificial intelligence) که مخفف آن AI است. این اصطلاح از سال ۱۹۵۶ با حضور دانشمندان علوم کامپیوتر، ریاضی دانان و حتی فیلسوفان در آمریکا که به صورت یک همایش برگزار شده بود، مطرح کردند. اما تاریخچه آغاز و پرداختن به مسئله هوش مصنوعی می توان قبل از ۱۹۵۶ که توسط تورینگ که یک ریاضی دان بود بیان کرد چراکه او بیان می کند آیا ماشین می تواند مثل انسان فکر کند یا نه. به همین دلیل تاکنون در مورد هوش مصنوعی تعاریف مختلفی ارائه شد. اما باید گفت در کتاب « رویکردی نوین به هوش مصنوعی » اثر استوارت راسل و پیترو نورویگ می نویسد که هوش مصنوعی براساس تعاریف مختلف می توان اشاره کرد که ۱. رفتار انسان گونه دارد ۲. هوش مصنوعی یک ماشین یک فناوری است که مثل انسان فکر می کند ۳. یک ماشینی است که تفکر عقلانی دارد ۴. یک ماشینی است که رفتار عقلانی دارد. بنابراین با توجه به دو تعریف آخر کار را فراتر از انسان می داند و انسان را مورد ملاک قرار نمی دهد. چه بسا ممکن است رفته رفته سعی کنند احساسات و عواطف را وارد هوش مصنوعی هم بکنند. البته باید اشاره کنیم که کتاب دیگری لازم است معرفی کنیم به نام «فلسفه هوش مصنوعی» اثر محمود خاتمی و کتاب «زندگی صرف هوش مصنوعی» ترجمه میثم محمدی.

خانم مهدوی فخر در ادامه بیان کرد: به طور کلی ما برای ورود به این صنعت و اینکه بتوانیم بدرستی هوش مصنوعی براساس برنامه هایی باشد لازم است در وهله اول از آن شناخت داشته باشیم، این پدیده با چه هدفی و نظری پیش آمده و قرار است چه مسائلی را به پیش آورد و قرار است در آینده به کجا برسد این ها نیازمند مطالعه و تحقیق در این زمینه است تا شناخت ها را تقویت کند و باید سعی کنیم در شناخت هوش مصنوعی یک نگاه واقع بینانه داشته باشیم درحالیکه امروزه نگاه جامعه تاکنون متأسفانه یک نگاه ابزاری است. این نگاه یک نگاه کاراکاتوری است و نمی توانیم نگاه و شناخت دقیقی از هوش مصنوعی داشته باشیم به همین دلیل ما باید یک نگاه جامع و

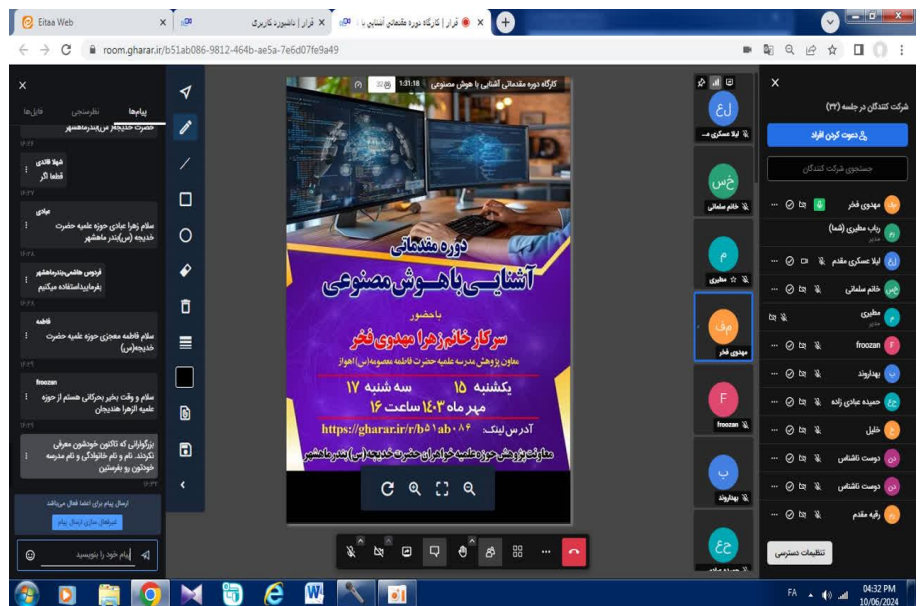
کلی به هوش مصنوعی داشته باشیم و هرچه شناخت دقیق تر باشد می تواند در مرحله بعدی به ما کمک کند ما بعد از شناخت هوش مصنوعی مسئله و قدم بعدی که ما با آن مواجه هستیم رسیدن به مدل یعنی وقتی ما با هوش مصنوعی آشنا شدیم و این پدیده را شناختیم باید ببینیم چه مواجهه ای با این پدیده باید داشته باشیم. لازم به ذکر است در حال حاضر کشور ما ۴ نگاه و اندیشه نسبت به صنعت قابل مشاهده است: نگاه اول: طرد کامل این مسئله (آسیب شناسی)، نگاه دوم: تمایل به پذیرش است که یک نگاه انفعالی پذیرش است، نگاه سوم: نگاه انتخابی است یعنی در انقلاب اسلامی اینکه هوش مصنوعی یک سری مزایا و یک سری خطراتی دارد ما باید ببینیم آن چیزی که مفید من است را انتخاب کنم و استفاده کنم و آن چیزی که مفید من نیست را استفاده نکنم و برای افراد انقلابی این مسئله مهم است. نگاه چهارم: نگاه منتخب است و حتی در نگاه سوم می توان بیان کرد یعنی هوش مصنوعی را بگیریم با هدف ایجاد تمدن سازی و این نگاه خواص است و نگاه حضرت آقا می تواند این نگاه باشد چون هدف نظام جمهوری اسلامی ایجاد تمدن اجتماعی است اما این نوع نگاه نگاهی نیست که همه انتخاب کرده باشند.

ایشان در مورد حکمرانی هوش مصنوعی بیان کرد: اگر ما ورود نکنیم و حکمرانی در هوش مصنوعی نداشته باشیم رفته رفته وارد این جریان شده و ما در لیست کشورهای مستعمره قرار می گیریم. بنابراین ما باید یک مدل حکمرانی طراحی کنیم هرچند که جهت انجام چنین مسئله مهمی نیازمند آن است که پژوهش، مطالعه و آگاهی و شناخت نسبت به آن صورت بگیرد. لازم است یک گفتار در جامعه انجام دهیم بین طلبه ها و دانشجویان در بخش حکمرانی دولت مهم ترین بخش جامعه است و در دولت خیلی می توان از هوش مصنوعی استفاده کرد به عنوان مثال در بعضی ادارات می توان جاذبه انسان شد یا در تشخیص چهره یا در آموزش و پرورش و مراحل استخدام بتواند هوش مصنوعی را قرار می دهد. از سوی دیگر حوزه های علمی لازم است که در اولین قدم، که استخراج احکام دینی است در این زمینه می تواند از هوش مصنوعی استفاده کند. در قدم دوم آن چیزی که حوزه های علمی با آن سروکار دارد بحث اجتماعی است یعنی مبلغین در عرصه تبلیغ خودشان وقتی کار محتوایی انجام می دهند مثلاً در زمینه پژوهش آسیب شناسی و راهکار می دهد وقتی کار فرهنگی می خواهد انجام دهد قطعاً نیازمند پژوهش است در بحث اجتماعی در عرصه رشد و توسعه هم از هوش مصنوعی می توان استفاده کرد و بحث دیگری که برای حوزه علمیه می توان تعریف کرد بحث تمدن سازی هست. لازم به ذکر است در ادامه برنامه سرکار خانم مهدوی فخر علاوه بر پاسخگویی به سوالات به معرفی چند سایت از جمله chatgpt و نحوه استفاده از آن پرداخت.

والحمد لله رب العالمین

دوره مقدماتی
آشنایی با هوش مصنوعی
با حضور
سرکار خانم زهرا مهدوی فخر
معاون پژوهش مدرسه علمیه حضرت فاطمه معصومه (س) اهواز
یکشنبه ۱۵
سه شنبه ۱۷
مهر ماه ۱۴۰۳ ساعت ۱۶
آدرس لینک: <https://gharar.ir/r/b51ab086>
معاونت پژوهش حوزه علمیه خوارزمی (س) حضرت خدیجه (س) پندش ماهشور

Zoom Meeting: <https://gharar.ir/r/b51ab086>
دوره مقدماتی
آشنایی با هوش مصنوعی
با حضور
سرکار خانم زهرا مهدوی فخر
معاون پژوهش مدرسه علمیه حضرت فاطمه معصومه (س) اهواز
یکشنبه ۱۵
سه شنبه ۱۷
مهر ماه ۱۴۰۳ ساعت ۱۶
آدرس لینک: <https://gharar.ir/r/b51ab086>
معاونت پژوهش حوزه علمیه خوارزمی (س) حضرت خدیجه (س) پندش ماهشور

